

OBMURSKI TEDNIK

GLASILO SOCIALISTICNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA
ZA OBMURJE

Praznik prleške mladine

Ze v soboto je metropola Prlekije spremenila svoje lice, čeprav se je vreme precej kislo držejo; skoraj raz vseh poslopij so plapolape zastave, na trgu maršala Tita in na obeh straneh Prešernove in Kolodvorske ulice pa so postavili vrste mlađev, na katerih so se vile državne, nacionalne in partizanske zastave; okna in izložbe so bile okrašene s cvetjem in zelenjem, na vidnih mestih so izobesili slike naših voditeljev in postavili nekaj slavolokov, na katerih je pisalo: Naš pozdrav udeležencem okrajnega telovadnega zleta! Ljudje so se posebno radili ustavljanju pred izložbenim oknom na trgu Maršala, kjer je društvo »Partizan« nazorno prikazalo svojo razvojno pot od ustanovitve pa do dneva, ko je slavilo 50-letnico svojega delovanja.

Pod vtipom tega zgodovinskega praznika so se v nedeljo dopolne srečevali za okrašenim Titovim domom stari veterani in mlađi telovadci. V sproščenem pogovoru so obujali spomin na tiste čase, ko je delo v društvu terjalo vztrajnih in odločnih ljudi, dobrih organizatorjev in borcev za pravice takrat zatiranega slovenskega ljudstva.

Dogodki zadnjih dni

Novi ukrep v Vzhodni Nemčiji — Vzhodnonemška vlada je v zadnjih dneh podvzela vrsto ukrepov, s katerimi skuša omiliti težak položaj delovnih ljudi v tem delu Nemčije. Objavila je pomilostitev obojenih oseb in odprla restavracije ter včasino vzhodnonemških lokalov za potrošnike iz obeh delov Berlina. Vzhodnonemški funkcionarji so obljubili pomoč zasebnim trgovinam in zapustiti svoje načrte o kolektivizaciji zemelje. Pozvali so begunce naj se vrnejo na svoje domove in napovedali sproščenost doslej zelo strogega režima pri potovanju iz ene v drugo cono Nemčije.

Vzhodnonemški ministriki predsednik Otto Grotewohl je predkinil ideološke čistke v vrstah profesorjev in prosvetnih delavcev. Prav tako tudi novi sovjetski komesar Semjonov ni izgubil časa in je 10. junija obrnil kurz dosedanje politike sovjetcizacije, ki ga je z dekretom od 9. julija 1952 pricela Enotna socialistična stranka pod vodstvom svojega sekretarja Walterja Ulbrichta. Razen tega so ustavili verska preganjanja zoper protestantsko cerkev in s posebnim sporazumom s škofije cono uredili odnose med cerkvijo in državo. Vzhodnonemški ministrski svet je sklenil, da bo zaradi izboljšanja življenjskih pogojev v sovjetski coni surenem petletni načrt. S tem je nekote prisinal neučinkovitost tega načrta, ki je zmanjševal življensko raven delovnega človeka in ropal neizkupna bogastva vzhodnonemškega gospodarstva za potrebe Sovjetske zveze. Ukrepi v Vzhodni Nemčiji predstavljajo le težnjo sovjetske zunanjosti politike, da bi neutralizirali Nemčijo. V Bonnu so dr. Adenauerjevi svetovalci prepričani, da so zadnji dogodki v sovjetski coni je taktičnega pomena. Vključ napovedani po-milostivi in drugim ukrepom se število beguncov ni zmanjšalo, kar je dokaz, da je 18 milijonov prebivalcev Vzhodne Nemčije v tem pogledu zelo skeptično.

Sovjetski nameni s Turčijo — Svetovno javnost je pred dnevi presenetila sovjetska nota turški vlad, v kateri sovjetski voditelji predlagajo vzpostavitev normalnih stikov med obema državama. SZ se je v tej noti odpovedala svojim teritorialnim pretensionim v vzhodnih turških pokrajnah Kars in Ardahan, ki jih je postavila že leta 1945. Razen tega sovjetska vlada ne vztraja več pri svoji prejšnji zahtevi, da bi s v črnomorskimi prelivih uredila svoja oporišča. Zahodni krog so ta korak sovjetske vlade pozdravili v celoti, vendar pod pogovom da prizna pravico ostalim podpisnicam

Mlađi telovadci so lahko od svojih vzornikov marsikaj takega izvedeli, kar jim bo v prihodnosti v spodbudo, da bodo svoje delo v telovadnicah še podvajali in tako želi se večje uspehe pri vzgoji mlađega pokolenja. V takem razpoloženju se je nagnilo približal čas glavne slavnosti: okna in izložbe so bile okrašene s cvetjem in zelenjem, na vidnih mestih so izobesili slike naših voditeljev in postavili nekaj slavolokov, na katerih je pisalo: Naš pozdrav udeležencem okrajnega telovadnega zleta!

Malo pred drugo uro je nad tisoč telovadcev krenilo v povorki po mestnih ulicah. Na če-

lu parade so na iskrih konjičkih jezdili člani kluba za konjski šport, za njimi pa so se pomikali oddelki odraslih telovadcev, mladincev in pionirjev. Živila reka ljudi je bila dolga več sto metrov. Godba iz Ljutomerja, Vinskih vrhov in Fučkovca so igrale koračnice. Na repu povorki sta se počasi pomikala dva kamiona z orodnimi telovadci, ki so pokazali svoje sposobnosti na bradi.

4000 ljudi na telovadnem nastopu v Ljutomeru

Po paradi se je širitiso-glavna množica ljudi strnila na telovadni prostor za Titovim domom, ki je bil ves v zastavah in zelenju.

Na časnici tribuni so se poleg ustanoviteljev društva in starejših članov zbrali še visoki gostje: član CK ZKS tov. Ivan Bratko, član GO SZDL Slovenije tov. Franjo Lubej, načelnik Zveze društva »Partizana« Slovenskega tov. Savnik in drugi.

Njih — kakor tudi ostale telovadcev in občinstvo — je pozdravil predsednik okrajnega odbora »Partizan« tov. Zadravec, ki je vsem izrekel dobrodošlico in jim zaželel, da bi se ob tej pogromni svečanosti kar najbolje počutiš v srcu Priekije. Zatem je dobil besed do soustanovitelj društva in predsednika ObLO M. Sobotu tov. Velnar, ki je orisal zgodovinski razvoj prve telovadne organizacije v vzhodni Sloveniji in poudaril, da so k uspehu društva največ pripomogli tisti možje, ki jih je opala ljudska zleta in branilci.

Delegati so na konferenci ugotavljali, da je bilo sicer precej storjenega, toda še vedno premalo. Dosedanji vaški odbori so posvečali vse premalo pažnjo aktivizaciji žena in delu mladine. Prav tako bo treba v bodoče posvečati večjo skrb ostalim množičnim organizacijam, predvsem pa razsiriti vrste SZDL z novimi člani.

Pohvalo pa zaslužio predvsem delovni ljudje iz Gornjih Petrovcev, ki so opravili več tisoč prostovoljnih delovnih ur pri izdelavi opeke za novo poslopje gimnazije in osnovne šole. Seveda so pri tem pomagali tudi iz ostalih vasi občine.

V imenu pokrovitelja zleta tov. Zorana Poliča je spregovoril nekaj vzpodbudnih besed tov. Savnik, ki je razvil društveni prapor. V imenu našega političnega vodstva je navzoč pozdravil tov. Bratko. Svoje pozdrave in priznanja so društvenemu praporščaku izročili tudi zastopniki telovadne organizacije iz Čakovca, Ljutomerskih žena, občinskega odbora SZDL in KUD »Ivan Kavčič«.

Po slavnostnem zborovanju je na telovadnem prostoru nastopilo nad tisoč telovadcev. Naj-

bolj množično so bili zastopani telovadci iz pionirskih in mlađinskih vrst, ki so v zadovoljstvu zbranega občinstva izvedli več prostih in zletnih vaj. Po-sebno so se odrezale pionirke v vajah z venci. Nastopili so tudi mladinci predvojske vzgoje iz Redagone. Med uspehe točke-tega programa je šteti tudi nastop mladink in članic na bradi. — ar.

Vec pozne zenom in mladini

so ugotovili delegati na občinski konferenci Socialistične zveze v Gornjih Petrovcih

V lepo okrašeni dvorani in ob veliki udeležbi delegatov so izvedli minilo soboto v Gornjih Petrovcih občinsko konferenco SZDL. Dobra poročila o dosedanjem delu Socialistične zveze v občini sta podala dosedanji predsednik in sekretar, tov. Boškorec in Kardoš.

Delegati so na konferenci ugotavljali, da je bilo sicer precej storjenega, toda še vedno premalo. Dosedanji vaški odbori so posvečali vse premalo pažnjo aktivizaciji žena in delu mladine. Prav tako bo treba v bodoče posvečati večjo skrb ostalim množičnim organizacijam, predvsem pa razsiriti vrste SZDL z novimi člani.

Pohvalo pa zaslužio predvsem delovni ljudje iz Gornjih Petrovcev, ki so opravili več tisoč prostovoljnih delovnih ur pri izdelavi opeke za novo poslopje gimnazije in osnovne šole. Seveda so pri tem pomagali tudi iz ostalih vasi občine.

Kdor želi sebi dobro in nam, bo upošteral ...

... da dobiva »Obmurski tednik« v roke skoraj na pol zastonj, ker nas stane tiskanje enega izvoda lista precej več, kakor pa dobimo ranj na naročnikom;

... da je »Obmurski tednik« vezan le na naročnine in priložnosti prispevke podjetij in da zato v upravi vsaka neplačana naročnina veča denarno stisko lista.

... da skoraj ni treba poudarjati, da mora človek, kar kupi, naroči in zahteva tudi plačati. Torej tudi »Obmurski tednik«. Upoštevajte, da mora naša uprava plačevati tiskarni vsak račun sproti in da ti računi niso tako majhni. Zato nam pomagajte sami, da bomo lahko nemoteno delali naprej.

... Da »Obmurski tednik« radi čitate ste dokazali, ko ste ga naročili. A vendar je med bralec mnogo takih, ki nam dolgujejo še za lansko leto in za letošnje polletje.

Dragi naročniki! Upoštevajte naše težave in takoj povrnatje naročnino. Poščite te položico, poslali smo jo že pred enim mesecem in na naslovem listku napisali, koliko nam dolgujete do konca tekočega meseca.

NE POZABITE: »OBMURSKI TEDNIK« JE VAS DOBER PRIJATELJ, BODITE TUDI VI NJEGOV!

Montrejnskega sporazuma iz leta 1936. V turški prestolnici menjajo, da želi SZ s spremembami taktike ločiti Turčijo od ostalih članic Atlantskega pakta in hkrati razbiti balkanski sporazum, ki so ga nedavno sklenile Jugoslavija, Grčija in Turčija. Turški odgovorni činitelji so se našli pri dočenjanju odgovora sovjetski vlad, v zelo delikaten položaju. Vsa turška zunanja politika in v glavnem temelji na nevarnosti, ki grozi Turčiji od SZ že od leta 1945. Takrat se je Molotov v juniju razgovarjal s turškim veleposlaniškom v Moskvi o obnovitvi turško-sovjetske pogodbe o prijateljstvu iz leta 1925, katera važnost je potekla v novembrov 1945. Molotov je takrat izjavil, da je SZ pripravljena obnoviti pogodbo pod zgovor navedenimi pogoji, ki jih turška vladna mogla sprejeti. Leto dni pozneje je sovjetska vladna obnovila pogodbo pod pogovom da prizna pravico ostalim podpisnicam.

vizi Montrejnskega sporazuma zahtevala novo konvencijo, v kateri bi naj sodelovalo samo obrežne države Črne gore, na manjšini bi bila Turčija v manjšini in se ne bi mogla botriti s Sovjetsko zvezo, Bolgarijo in Romunijo. V letu 1946 so Turčija, Velika Britanija, ZSSR in ZDA izmenjalo vrsto not o črnomorskih prelivih. Takrat so zahodne sile v celoti podprtne turško tezo o tem vprašanju. Ker SZ s svojimi zahtevami ni uspel, je pričela na koncu leta 1946 veliko kampanjo, s katero je hotela opozoriti svetovno mnenje, da je sovjetska manjšina na turškem ozemlju zapostavljena. Zaradi tega je Turčija kmalu sprejela ameriško pomoč in se priključila zahodnemu bloku. Takšno stanje je zahodnim silam omogočilo, da so si v Turčiji uredile svoje glavno oporišče na Orientu.

Letina v Sloveniji kaže srednje dobro

Kmetijski strokovnjaki računajo, da bo letos v Sloveniji srednje dobra letina. Medtem, ko je bilo zadostni vlagi, pa je mrz nekoliko zavlekel žetev ter povzročil nekaj škode, zlasti v Prekmurju, kjer sta pozbela rž in ječmen. Mrz je mnogo bolj prizadel vinograde na Štajerskem, Dolenjskem in v Slovenskem Primorju. Ponekod je mrz uničil celotni letosni pridelki zaradi mrza in slane je bila nekaj škode tudi po sadnjah.

Rejnik prejema prispevki za vzdrževanje takega otroka, ki ga pa uporabi v druge namene, otroka pa začenjarja. Tak primer se je dogajal v Bistrici pri Katarini Kelenc, ki je vse od leta 1945 izrabljala obojestransko skupino siroto Zrena Sarna. Prejeme, ki jih je dobivala od države za tiste otroke, ki so ostali brez staršev.

V soboškem okraju imamo 310 takšnih otrok. Od teh jih je 270 pri rejnikih, 40 pa v raznih domovih. Za te otroke je ljudska oblast poskrbela tako, da jim je določila skrbinike in jih je zaupala ljudem, ki naj-

Iz otroka postane tisken človek, v kakršnih okoliščinah doratča

Najvažnejša družbena naloga je skrb za otroke. Zato morata vsak oče in mati skrbeti najprej za svoje otroke, vsi skrbi pa pa za ves mladi rod. Iz tega izhaja dolžnost ljudske oblasti in množičnih organizacij, da malomarne starše opozarjajo na njihove pomanjkljivosti pri vzgoji lastnih otrok, predvsem pa, da skrbi za tiste otroke, ki so ostali brez staršev.

V soboškem okraju imamo 310 takšnih otrok. Od teh jih je 270 pri rejnikih, 40 pa v raznih domovih. Za te otroke je ljudska oblast poskrbela tako, da jim je določila skrbinike in jih je zaupala ljudem, ki naj-

rejnik prejema prispevki za vzdrževanje takega otroka, ki ga pa uporabi v druge namene, otroka pa začenjarja. Tak primer se je dogajal v Bistrici pri Katarini Kelenc, ki je vse od leta 1945 izrabljala obojestransko skupino siroto Zrena Sarna. Prejeme, ki jih je dobivala od države za tega otroka, ki je po-rabila za druge stvari. Otrok ni imel niti najnajnejšega, kar je potreben za dostojno življenje, pretepali so ga, spati pa je moral v hlevu. Ni čudno, da se v takem okolju ni mogel učiti in klub svojim trinajstim letom obiskuje 3. razred osnovne šole. Otrok je zaostal duševno, pa tudi telesno.

Med 310 mlaodenčkih, ki so pod skrbništvom, je več takšnih primerov. Zato je nujno, da vsi skupaj skrbimo za take otroke. Kajti skrb za njih se ne more odražati le v denarnih dajavah, temveč jim je treba vsestransko pomagati v njihovem življenju. Vaščani morajo na te otroke misljiti kakor na lastne. Množične organizacije, katerih glavna naloga je vzgoja ljudi, pa morajo skrbeti, da bodo tudi iz teh ljudi postali pošteni, delavni državljanji. Ce zanemarjenega otroka prepuščamo njegovim okoliščinam, pa se zelo lahko pokvari, postane nezaupen do ljudi, zanikri in lahko tudi

med 310 mlaedenčkih, ki so pod skrbništvom, je več takšnih primerov. Zato je nujno, da vsi skupaj skrbimo za take otroke. Kajti skrb za njih se ne more odražati le v denarnih dajavah, temveč jim je treba vsestransko pomagati v njihovem življenju. Vaščani morajo na te otroke misljiti kakor na lastne. Množične organizacije, katerih glavna naloga je vzgoja ljudi, pa morajo skrbeti, da bodo tudi iz teh ljudi postali pošteni, delavni državljanji. Ce zanemarjenega otroka prepuščamo njegovim okoliščinam, pa se zelo lahko pokvari, postane nezaupen do ljudi, zanikri in lahko tudi

Sporazum med cerkvijo in državo bi le koristil cerkvi in vernikom

Zakon o verskih skupnostih jamči popolno versko svobodo

Izjavljajo katoliški duhovniki v Obmuri

V zadnjih dneh so novinarji »Obmurskega tednika« in mlaiborskega »Večera« obiskali več duhovnikov občinskega v Ljutomerskem okraju in jih zahtevali, da im prebereta za njihova mnenja o nedavno sprejetem zakonu o pravnm položaju verskih skupnosti.

Znova se je pokazalo, da nižava duhovščina želi in ima voljo za normaliziranje položaja cerkve, saj bi to prvenstveno koristilo cerkvi in vernikom.

G. Ivan Campin, župnik v Dobrovniku in član Izvršnega odbora CMD katoliških duhovnikov Slovenije pravil med drugim:

»Novi zakon pomeni brez dvo-mora korak naprej k normalizaciji odnosov med cerkvijo in državo. Življenje samo bo izglađeno vse tisto, kar v zakonu ni podrobno izraženo ter našlo pravilno rešitev.

Mi smo se skušali vživeti v novi čas in skušali stvari, ki nas zadržujejo, krepliti in razvijati. Prav zato smo se zelo ogreli, ko je bilo postavljeno vprašanje, da bo razvoj naših verskih skupnosti in smo zato tudi sproščeno in aktivno sodelovali v pripravah.

Kako deliti dobiček zadružne trgovine

Zastopniki zadrug ljutomerškega okraja so na letni skupščini Okrajne zadružne zveze sprožili tole vprašanje: V kakšne namene naj se uporabljajo dobički, ki so jih lani zabeležila zadružna podjetja? V razpravi so se izobilovala različna mnenja. Prav zaradi tega, ker je pri podjetjih zbranih okrog 12 milijonov din, je treba o tem nekoliko obširnejše sprogoroviti in zavzeti načelno stališče.

Pri vsaki zadružni trgovini se zbirajo sredstva, ki pa jih še zdaleč ne moremo zdržati v »dobičku« podjetja. V glavnem jih lahko uvrstimo v tri skupine: a) sredstva, ki so rezultat zvišanja prodanih ali pa znižanja nakupnih cen z oddočno oblaščnega organa. V takem primeru je ponavadi sestavljen del odločbe tudi določilo, komu pripadajo zneski, ki izvirajo iz razlike cen na tržišču. — b) Zneski, ki so rezultat porasta cen nekaterim pridelkom zaradi konjunkture v trgovini. — c) Prihranki podjetja zaradi zmanjšanja režijskih stroškov, kateri je podoben.

Osnovno načelo naše zakonodaje o delitvi dobička v podjetjih se glasi: o delitvi in porabi teh sredstev odloča tisti, ki jih je prizgodobar. Ce pa morda kje drugače ravna, je to v nasprotju s cilji, ki jih sleduje naša zakonodaja. Pa se ustavimo v posameznih podjetjih in poglejmo stvarnost v oči!

Komu pripada razlika v ceni krompirja?

Sporno vprašanje, ki zadeva poslovanje podjetja »Zadružnik v Ljutomeru«, se vrtil okrog razlike v ceni pri krompirju. Sredstva, ki so rezultat te razlike, nesporno sodijo v prvo skupino, saj je oblast odredila znižanje od kupnih cen, ne da bi se pri tem dotaknila prodajnih cen. V odločbi je bilo rečeno, da tako nastale razlike pripadajo tistim zadrugam, ki so pridelek prodale, vendar s pridržkom, da je treba zbrana sredstva uporabiti izključno za investicije, ki bodo služile izboljšanju kmetijske proizvodnje. Torej: teh sredstev ni mogoče deliti med zadružnike! Po mojem mnenju je ta odločitev vsekakor razumljiva in o njej ni treba več razpravljati. Tako nastala sredstva pa nimač nidesar skupnega z dobičkom podjetja. Razpravljamo lahko edinole o tem, katere investicije bi v zadrgah služile v prid kmetijski proizvodnji.

Dohodki kot posledica konjunktur je naši se uporabljajo za kmetijsko. Sporno vprašanje, ki zadeva poslovanje podjetja »Zadružnik v Ljutomeru«, se vrtil okrog razlike v ceni pri krompirju. Sredstva, ki so rezultat te razlike, nesporno sodijo v prvo skupino, saj je oblast odredila znižanje od kupnih cen, ne da bi se pri tem dotaknila prodajnih cen. V odločbi je bilo rečeno, da tako nastale razlike pripadajo tistim zadrugam, ki so pridelek prodale, vendar s pridržkom, da je treba zbrana sredstva uporabiti izključno za investicije, ki bodo služile izboljšanju kmetijske proizvodnje. Torej: teh sredstev ni mogoče deliti med zadružnike! Po mojem mnenju je ta odločitev vsekakor razumljiva in o njej ni treba več razpravljati. Tako nastala sredstva pa nimač nidesar skupnega z dobičkom podjetja. Razpravljamo lahko edinole o tem, katere investicije bi v zadrgah služile v prid kmetijski proizvodnji.

Dohodki kot posledica konjunktur je naši se uporabljajo za kmetijsko.

Kot posledica konjunktur v trgovini s kmetijskimi pridelki so često tudi zaslužki, ki presegajo normalne marže. Naša vprašanje: Komu pripada ta sredstva — družbi, trgovini ali pa pridelovalcem, ki je svoje pridele prodal, za površanje proizvodnje?

Pri krovnik je nedvomno prispeval svoj delež k tem sredstvom. Potrošniki morajo često plačati za posamezne pridele take vsote, ki presegajo njihovo vrednost (krompir po 35 do 40 din), a istočasno je tudi kmetijstvo dobilo plačano svojo proizvodno ceno. Temu pa ni vedno tako. Lani smo začeli odkupovati tabolka po 2 din za kilogram. V tem primeru je kmet prodal svoj pridelek iz pod proizvodne cene. Dvomimo, da je potrošnik, ki kupoval tabolka po ceni, ki je bila rezultat odkupne cene. Družba bi ta sredstva uporabila za nova stanovanja, komunalne naprave itd. Potrebo se velika in denar bi bil prav gotovo koristno načlen.

Tudi trgovci radi trdijo, da imajo pravico razpolagati s temi sredstvi ali pa jih celo koristiti. Po mojem je dolžnosti trgovine, da posreduje med proizvodnjo in potrošnjo. Kot posrednik imam pravico, da zaračunava stroške — maržo. Konjunkturne cene pa niso zasluga trgovine, skoraj včasih tudi so, je to vse prej kot socialistična trgovina, zato, il ta sredstva tudi ne pripadajo.

Ostane še kmetijstvo. Težnja, da se sredstva razdelijo med dobiteljce pridelkov, ni ravno prevladujoč činitelj v naši praksi. Upoštevati pa bi jo bilo treba tam, kjer gre za odkupne cene, ki so mnogo nižje od proizvodnih. Na splošno pa opazimo, da kmeti ljudje uporabljajo ta sredstva za napredok v kmetijski proizvodnji (nove sadne škropilnice, traktori, kmetijski stroji itd.). To je brez dvoma razveselj pojav. Po mojem mnenju — a to je prav, gotovo tudi misel vseh naprednih kmetovalcev — je uporabljanje teh sredstev v temenem najbolj na mestu. Od tega bodo slej ko prej imeli koristi tudi potrošniki, saj pomem napredok v kmetijski proizvodnji več pridelkov in nižje cene.

Dejanske prihranke pa si lahko deli trgovske osebje

Trgovini pa pripadajo sredstva, ki so rezultat prihrankov zaradi znižanja režijskih stroškov, normalnega kala in podobnega. Delovni kolektivi naj sami odločajo, kam bodo dali te prihranke, saj je njihova zasluga, da so se do teh sredstev dokopali. Ostane pa odprt vprašanje: Ali knjigovodstvo v naših trgovskih podjetjih lahko ugotovi, kaj je prihranek? Kolikor mi je znano, tudi koristno primerjati doseženo povprečno ceno za en liter odkupljenega vina? Ali ni morda velik dobiček gradbenega podjetja posledica nižje akumulacije zaradi tega, ker gre v tem primeru za zadružno podjetje? Ali je to dejstvo bilo upoštevano pri določanju cen storitev?

Dobiček ne more služiti za oceno uspehov

Zdi se mi, da je naša zadružna trgovina preveč zaprta vase. Zato bi bilo koristno, če bi sejam upravnih odborov in delavskih svetov prisosteval tudi član upravnega odbora zadružne zveze. To sodelovanje bi razpršilo vse dvome v pravilnost njihovega poslovanja. Po mojem mnenju ne bi s tem prav nič okrnili pravice in dostopanstva organov delavskega samoupravljanja. Nasprotno. Dokopali bi se do večjega zavpanja med kmetijskimi pravljalcami in zadružno trgovino, med činiteljema, ki po sicer različnih potek zasledujeta

Isti smoter: iztrgati kmetijstvo iz zaostalosti!

Trgovini pa pripadajo sredstva, ki so rezultat prihrankov zaradi znižanja režijskih stroškov, normalnega kala in podobnega. Delovni kolektivi naj sami odločajo, kam bodo dali te prihranke, saj je njihova zasluga, da so se do teh sredstev dokopali. Ostane pa odprt vprašanje: Ali knjigovodstvo v naših trgovskih podjetjih lahko ugotovi, kaj je prihranek? Kolikor mi je znano, tudi koristno primerjati doseženo povprečno ceno za en liter odkupljenega vina? Ali ni morda velik dobiček gradbenega podjetja posledica nižje akumulacije zaradi tega, ker gre v tem primeru za zadružno podjetje? Ali je to dejstvo bilo upoštevano pri določanju cen storitev?

F. S.

In še nekaj! Nobeno podjetje ni v porečilih nitičesar povedalo o svojih posredovalnih stroških, ki bi se lahko glasili na en liter vina, na en kg krompirja itd. Vsa podjetja poročajo le o »dobičkih«. Boljše je podjetje, v katerem je režija v odnosu do promota nižja. Ali ne bi bilo

tudi koristno primerjati doseženo povprečno ceno za en liter odkupljenega vina? Ali ni morda velik dobiček gradbenega podjetja posledica nižje akumulacije zaradi tega, ker gre v tem primeru za zadružno podjetje? Ali je to dejstvo bilo upoštevano pri določanju cen storitev?

v Gornje Petrovce

Pridite po motorno kolod

Mar nismo na stroji zemlji samostojni gospodarji?

Zgodovina nas uči, da smo se zadržali, da smo se sestavili in delili sredstva tudi tisti, ki jih sleduje naša zakonodaja. Pa se ustavimo v posameznih podjetjih in poglejmo stvarnost v oči!

Zadružni pregledi kromplišč v Prekmurju so tudi letos odkrili žarišča nad vse nevarnega krompirjevega škodljivega — koloradskega hrošča. Najprej se je pojavit v Beltincih, potem pa so ga našli v Dobrovniku, Bojnici, Trnju, Turnišču, Lendavi, Kobilju, Bukovnici, Filovcih in zadnjem dnu tudi v Sodisincih.

V primerjavi z lanskim letom, zavzemajo te prve okužbe do kaj močan obseg, kar posebno kaže to, da se leto v osmih primerih pojavile v vseh, kjer

zadružni pregledi kromplišč v Prekmurju so tudi letos odkrili žarišča nad vse nevarnega krompirjevega škodljivega — koloradskega hrošča. Najprej se je pojavit v Beltincih, potem pa so ga našli v Dobrovniku, Bojnici, Trnju, Turnišču, Lendavi, Kobilju, Bukovnici, Filovcih in zadnjem dnu tudi v Sodisincih.

V primerjavi z lanskim letom, zavzemajo te prve okužbe do kaj močan obseg, kar posebno kaže to, da se leto v osmih primerih pojavile v vseh, kjer

zadružni pregledi kromplišč v Prekmurju so tudi letos odkrili žarišča nad vse nevarnega krompirjevega škodljivega — koloradskega hrošča. Najprej se je pojavit v Beltincih, potem pa so ga našli v Dobrovniku, Bojnici, Trnju, Turnišču, Lendavi, Kobilju, Bukovnici, Filovcih in zadnjem dnu tudi v Sodisincih.

sen. Letošnje dejavnost vremena sicer nekočko, zavira hiter razvoj škodljivega vendar je računati, da se bo ta ob lepem vremenu pojavit močneje. Tudi zatiranje s škropljivo je ob takem vremenu težka, zato je že najsigurnejša mehanična zatrjanje, t. j. pobiranje hroščev. Njihink in jačec. Množični nedeljni pregledi kromplišč morajo zato biti opravljeni z vso skrbnostjo in odgovornostjo.

Kmetovalci! Ne dopustite, da vam koloradski hrošč uniči krompir in odzde del vsega dohodka. Se ni prepozno! Se vedno ga je mogoče, in najlaže ga je v kali zatreli. Prijavljajte vse najdišča pristojnim ljudskim odborom in kmetijskim zadružam in storite vse, da preprečite nadaljnje širjenje koloradskega hrošča.

GORIČANI!

od bližu in daleč

V nedeljo, dne 28. junija 1953

vsi na veliko tombolo

v Gornje Petrovce

Pridite po motorno kolod

Na desetih mestih se ie v Prekmurju že pojatil koloradski hrošč

Zadružni pregledi kromplišč v Prekmurju so tudi letos odkrili žarišča nad vse nevarnega krompirjevega škodljivega — koloradskega hrošča. Najprej se je pojavit v Beltincih, potem pa so ga našli v Dobrovniku, Bojnici, Trnju, Turnišču, Lendavi, Kobilju, Bukovnici, Filovcih in zadnjem dnu tudi v Sodisincih.

V primerjavi z lanskim letom, zavzemajo te prve okužbe do kaj močan obseg, kar posebno kaže to, da se leto v osmih primerih pojavile v vseh, kjer

zadružni pregledi kromplišč v Prekmurju so tudi letos odkrili žarišča nad vse nevarnega krompirjevega škodljivega — koloradskega hrošča. Najprej se je pojavit v Beltincih, potem pa so ga našli v Dobrovniku, Bojnici, Trnju, Turnišču, Lendavi, Kobilju, Bukovnici, Filovcih in zadnjem dnu tudi v Sodisincih.

sen. Letošnje dejavnost vremena sicer nekočko, zavira hiter razvoj škodljivega vendar je računati, da se bo ta ob lepem vremenu pojavit močneje. Tudi zatiranje s škropljivo je ob takem vremenu težka, zato je že najsigurnejša mehanična zatrjanje, t. j. pobiranje hroščev. Njihink in jačec. Množični nedeljni pregledi kromplišč morajo zato biti opravljeni z vso skrbnostjo in odgovornostjo.

Kmetovalci! Ne dopustite, da vam koloradski hrošč uniči krompir in odzde del vsega dohodka. Se ni prepozno! Se vedno ga je mogoče, in najlaže ga je v kali zatreli. Prijavljajte vse najdišča pristojnim ljudskim odborom in kmetijskim zadružam in storite vse, da preprečite nadaljnje širjenje koloradskega hrošča.

Pripravimo zadostne površine za olino repico

Letošnja oljna repica je prav v zorenju in ponekod jo celo že zanjejo, drugod pa bo že zetev pričela naslednje dni. Hektarski donos bo letos povprečno 1300-1400 kg na ha. Na strničje oljne repice lahko posadimo še krompir, pese, posejemo ajdo, koruzo za krmo, grahorico in detajo. Najdonosnejše je, če posadimo krompir, kajti pridelek krompirja je najmanj tolisken, kakor če je posazen v pomlad.

Oljna repica ne troši zemlje, nasprotno, jo celo zelo srahlja, kar zelo ugodno vpliva za prihodnji pridelek. Repico sejem v drugi polovici meseca avgusta do približno 10. septembra. Podjetje »Oljarne«, Ljubljana je predskrbelo — kot smo izvedeli — zadostne količine semena nemške oljne repice, sorte Dippe. Ta vrsta se ne izplaže ob žetvi in ima bogat donos. Že danes moramo misljiti oz. preskrbeti zadostne površine njiv, na katere bomo posejali v avgustu oljno repico. Za setev so primerna strničja pšenice in rži, ovsa in ječmena ter krompirja ranega krompirja. Cena repice je danes v zamjenjavi za olje takša, da dobi pridelevalec 16 kg olja za 100 kg oljne repice. Upoštevajo to, da se za oljno repico pridele normalno količino krompirja, kot je to dokazano v več primerih in v različnih krajih, lahko trdimo, da je oljna repica za kmetovalca najdonosnejša kultura in zato priporočamo, da te posejemo letos kar je največ mogoče.

TOČA V PROSENJAKOVSKI OBČINI

8. junija je v prosenjakovski občini padala precej debela toča. Največ škode je povzročila na poljih Motvarjevec in Poračinec. V teh krajih je na rži in pšenici prizadelata škoda za 15 do 40 odst. Prizadelata kmetovalci, ki so imeli svoja polja zavarovana, bodo dobili nadomestilo za škodo od Državnega zavarovalnega zavoda v Sobišči. Doslej je prijavilo škodo 12 kmetovalcev s skupno površino 16 ha.

Pastirčki pogrešajo prave domače vzgoje. V krogu otrok hišnega gospodarja se zaradi težje počutijo manjvredne in zavestljive. Zato dosegajo v šoli slabe uspehe. Po statističnih podatkih je 254 pastirčkov zaostalo 553-krat ali povprečno vsakega otrok dvakrat. Večina teh otrok, ki jih kmetuje premožno zaposljuje na pašnikih, poljih in pri domačih opravilih, nima dovolj časa za učenje. Zato dosegajo v šoli slabe uspehe.

Pastirčki jim ne puste dovolj časa za učenje in branje knjig, branjajo jim kulturne prireditve in odrekajo celo najskromnejša sredstva za izlete. Pri Rudolfu Skergetu na Moti in Ivanu Perši v Babincih spita pastirja kar v hlevu.

Pastirčki pogrešajo prave domače vzgoje. V krogu otrok hišnega gospodarja se zaradi težje počutijo manjvredne in zavestljive. Zato dosegajo v šoli slabe uspehe. Po statističnih podatkih je 254 pastirčkov zaostalo 553-krat ali povprečno vsakega otrok dvakrat. Večina teh otrok, ki jih kmetuje premožno zaposljuje na pašnikih, poljih in pri domačih opravilih, nima dovolj časa za učenje. Zato dosegajo v šoli slabe uspehe.

Pastirčki pogrešajo prave domače vzgoje. V krogu otrok hišnega gospodarja se zar

Zanimive drobniarije

TRI MILLJONE LET

Pisan zgodovino imamo le za nekaj tisoč let; zato nekateri ljudje menijo, da človeški rod živi na naši zemljah le kratko dobo — po nekaterih cerkevnikih knjigah trdijo, da je bog ustvaril Adama pred okrog 7000 leti. Razna odkritja — izkopavanja — so to ovrgla, saj so našli človeške kosti oziroma kosti naših prednikov, ki so starejše mnoga tisoč let.

V Turčiji pa so pri vrtanju petrolojskih vrelcev v bližini Ankare odkrili, najstarejše velikega mestodoma — prednika današnjega sloboda, — katerega starost celo najmanj tri milijone let. Iz velikosti lobanje in okrov sklepajo, da je ta praston moral biti dolg kakšnih 26 metrov, težak pa 280 do 300 metrskih stotov.

KAKO SE ZNEBITE MRAVELJ V STANOVANJU

Ce vam mravljiv delajo nepristnosti v stanovanju, jih boste zanesljivo odpravili, če boste redno pospravljali vse ostanke, ki vsebujejo sladkor in prijetne vonjave. Nadalje pa je potrebno poiskati izhodišče, od koder mravljiv izhaja, in ta prostor obkrožite z nadavno šolsko krede. Žožeško je namreč ugotovljeno, da kreda mravljivim smrdi in zaradi tega ne bodo prekoračile črte, s katerimi se obkrožili njihov izhod, temveč se vrnili in čez čas mesto zapustile.

ŠOPEK GASILSKIH VESTI

Pedesetletnico svojega društva so predzadnjio nedeljo slavili gasilci iz Dragotincev. Že na predvečer so pripredeli baklado in se zbrali ob tabornem ognju. Na javnem nastopu, ki so ga imeli naslednji dan popoldne, pa so podelili priznanja starejšim gasilcem in izročili svojemu namenu stolp za sušenje cevi.

*
Gasilci Žerovinec so tokrat slavili 25-letnico svojega dela v društvu. Slavijo so imeli pred zadružnim domom, kjer so starejšim tovaršem izročili priznanje za večletno službovanje v gasilstvu. Proslava pa je bila preveč skromna; niso pripravili običajnega programa, niti so povabili v goste sosednjih društev.

*
Gasilci v Meleh pa so se ob tem prazniku postavili s pestrim

Zavarujte sebe — in imet!

FOKOVCI

Požar prinaša vedno le nešte. Nekoliko laže jo je preboleli, če je poslopije bilo zavarovano. Tako se je zgodilo Ludviku Mikuli v Fokovcih, kateremu je zgorelo celotno gospodarsko poslopje in je utrel 314.000 dinarjev škode. Ker je imel zavarovanje, vendar ne za polno vrednost, mu bo Drž. zavarovalni zavod povrnil velik del nastale škode v znesku 226.550 din. 100.000 din je že dobil izplačano, ostanek pa dobi, ko bo gradil novo gospodarsko poslopje.

VANEČA

27. maja je požar upepeljil gospodarsko poslopje Aleksandra Sedonje iz Vaneče št. 5. Lastnik je imel to poslopije zavarovan.

ALI IMA VAŠA SINDIKALNA PODRUZNICA POVERJENIKA PRESERNOVE DRUŽBE?

odvisno od kolicine in kakovosti krme.

Poleg proizvodnje mesa je treba izboljšati mlečnost. Povprečno mlečnost v okraju je treba povečati vsaj na 1500 litrov na vsako kravo, pri rodovniških živinah pa na 2400. Kljub temu, da se je pri selekciji naše živine v preteklosti gledalo predvsem na rast, ima ta živila v svoji dednosti tudi dobro mlečnost. To potrjuje dosedanja kontrola možnosti rodovniških krav. Poleg selekcije pa bo treba zboljšati tudi vzrejo in krmiljenje ter še marsikaj.

OSNOVNEGA POMENA ZA ZBOLJŠANJE ŽIVINE JE SELEKCIJA

Zato bo treba število rodovniških krav povečati vsaj na 5000. Pri tem bodo glavno vlogo odigrali plemenjaki. Zato morajo biti kakovostni. Sedanje stanje plemenjakov pa še ni zadovoljivo. Na lanskem jesenskem licenciranju jih je bilo 70 odst. ocenjenih v zadnjih dva razreda. Če bi imeli boljše, bi te morali izločiti. Zato bo nujno, da bomo v prihodnjih letih strožje izbirali in da v letu 1957 pustimo za plemenjake le one, ki so potomci rodovniških krav in bikov.

Do konca preteklega leta smo uvozili iz inozemstva 12 odličnih bikov. Ti plemenijo v

Požari prepovedani

Ko se je gasilcem zahotel potisk, so zaprli za nekaj časa gasilski dom, na vrata pa napisali napis: »Požari prepovedani!«

Vzgojno zastraševanje

Sodni uradnik v Bellinghamu v Združenih ameriških državah je naročil, naj na novo preslikajo celično za pijačo. Na steno so napisali bele miši in zeleno kačo. Sodni uradnik si od novih slikarjev obeta, da bo zastrashovalno vplivalo na streznejne pijačne, ki bodo zaradi vinjenosti prišli v zapor.

Vsa dela opravlja z nogami

V Združenih ameriških državah, v mestu Brewster, živi sedemnajstletno dekle, ki se je rodila brez obeh rok. Ob njenem rojstvu so vsi izgubili vsak up, da bi mogla malo Helena — tako je bil otrok krščen — sploh kdaj kaj samostojno početi. Mala Helena pa se je kot drugi otroci skušala igrati, da je pri tem uporabljala noge namesto rok. Pri tem so se ji noge že toliko izurile, da je lahko začela hoditi v solo. Sedaj je sedemnajstletno dekle v svojem razredu najboljša učenka. Helena, ki se odlikuje po izredni inteligenči, ne samo da z nogami piše, ampak se tudi sama čeče, je šiva, pri čemer sama udene nit v šivanko, in se ukvarja z drugim delom.

programom. Sodelovala so tudi sosednja društva. Zaslужnim članom so izročili priznanja.

*

V Trnovcih si bodo gasilci še letos postavili svoj dom. Prideli so srečeval, ki jim je vrgel precej dohodkov. Z njimi bodo poravnali gradbene stroške.

*

Grabonški gasilci pa so jih preklicali. Svoj dom so že spravili pod streho. Vse storitve so plačali s sredstvi, ki so jih pridobili na raznih prireditvah.

GASILSKI DAN SO PRIMERNO PROSLAVILI

Letos 9. avgusta bo PGD v Crensovcih praznovalo 30. obletnico obstoja. Društvo se na to že sedaj temeljito pripravlja. Obenem pa so proslavili Gasilski dan 14. junija, ki je bil za-

KRATKE VESTI

Vsled novih z močnim naličjem je v začetku preteklega tedna Dravinja s svojimi pritočki presegla brogove in poplavila večine površine v okolici Poljan. Ponokod je voda vdria v kleti stanovanjskih hiš, v hlevi in celo stanovanju. Odnasala je pridelke s polj in poplavljeno podzemje pokrila s peskom in blatom. Napravila je več milijonov škode.

Za 150.000 dollarjev divjačine so izvozili iz Bosne in Hercegovine samo v letošnjem letu. Največji kupec bosansko-hrvatske divjačine, katere krzno je med najboljšimi na svetu, so ZDA, nato Anglija, Avstrija, Nemčija, Italija ter nekatere druge države.

Vsa dela opravlja z nogami

Sedemnajstega otroka je počila Frančiška Bolka iz Cerkev pri Kranju Novorojenček, ki je dvanajsti sin, je zdrav in krepač dečko. Prvega otroka je rodila leta 1929, ko ji je bilo 22 let. Vsi otroci so živi in zdravi.

Uradni list LR Slovenije z dne 4. junija je objavil važne odredbe s področja zdravstva. Tako odredbo o najvišjih cenah za zobozdravstvene storitve, odredbo o najvišjih cenah za zdravstvene storitve zavodov s samostojnim finansiranjem, ki imajo pomen za vso republiko (bolnice), odredba o cenah za zdravstveno pomoč pri porodu na domu in uredbo o enotni ceni za zdravniška spričevala.

Žrebanc V. ko je obveznic II. ludskega posojita

Amortizirane so obveznice na slednjih številkih v vseh serijah: 156, 239, 229, 778, 240, 656, 676, 219, 565, 546, 3729, 4413, 10, 3.634, 1730, 497, 519, 223, 682, 420, 436, 837, 294, 20, 70, 277, 655, 797, 920, 557, 467, 567, 668, 540, 411, 112, 569, 274, 747, 320, 431, 321, 286, 577, 628, 684, 806, 69, 279, 184, 413, 574, 471, 944, 327, 671, 718.

Dobitek po 2000 din so dobile vse serije s slednjimi številkami: 289, 411, 778, 467, 223.

Dobitek 5000 din so dobile obveznice s številko 69 v vseh neparnih serijah.

Obveznico 10.000 din je dobila številka 2791 v naslednjih serijah:

3962, 1307, 6269, 1911, 3455, 59, 3954, 176, 2020, 3308, 3417, 555, 1256, 2923, 34, 1777.

Obveznico 10.000 din je dobila številka 2791 v naslednjih serijah:

3501, 5652, 3726, 1031, 5362, 4043, 4703,

1497, 4136, 3112, 6263, 3941, 3180, 4852,

1420, 1568, 3597, 4392, 845, 2816, 1487,

3362, 1307, 6269, 1911, 3455, 59, 3954,

2114, 6349, 2811, 6457, 4749, 3698, 2690,

743, 852, 4775, 6227, 571, 4826, 4949,

5183, 3032, 1994, 5332, 3385, 5053, 6472,

5958, 3855, 3934, 3202, 2923, 4428, 5937,

236, 277, 1641, 1522, 4203, 398, 2358,

1392, 323, 2528, 1725, 2018, 3448, 5677,

2283, 3036, 3955, 2957, 1789, 3633, 3215,

578, 1388, 247, 103, 6378, 2642, 2979.

Obveznica 6 obveznice na

1574, 5933, 4059, 5451, 5024, 2781, 2666,

2663, 5375, 416, 3066, 1572, 4014, 2961,

3439, 2364, 2284, 1198, 4536, 1627, 318,

365, 1771, 2117, 4407, 3121, 5552, 3790,

5603, 5119, 3098, 4846, 3171, 5580, 5492,

4760, 6540, 6660, 831, 1007, 4942, 2236,

4726, 1297, 6219, 5795, 3126, 3628, 379,

3479, 2281, 2505, 4650, 5034, 2727, 6250,

5319, 5600, 6461, 406, 6462, 3911, 6131,

4391, 2357, 6435, 4936, 2433, 2113, 5200,

1113, 6231, 4475, 963, 2453, 3113, 3779,

4001, 2038, 811, 1033, 5579, 1710, 2503,

6392, 1030, 3708, 2232, 943, 296, 412,

2169, 1092, 6233, 6558, 805, 2014, 6281,

4321, 3849, 411, 5189, 2641, 5693, 2896,

3203, 6325, 265, 4035, 5356, 5945, 3773,

1461, 221, 5776, 1373, 6443, 117, 380,

7, 2737, 4104, 4010, 3094, 3653, 2130,

5672, 2461, 2684, 5487, 1186, 6296, 2519,

1729, 1146, 1798, 329, 2513, 4162, 2040,

2647, 3274, 3668, 1086, 1813, 3780, 5199,

5087, 5578, 2863, 2660, 2693, 1936, 3704,

2162, 434, 1619, 6186, 121, 1719, 4363,

3203, 6325, 265, 4035, 5356, 5945, 3773,

1461, 221, 5776, 1373, 6443, 117, 380,

